

בש"פ 3522/21 - פלוני נגד פלונית

בבית המשפט העליון

בש"פ 3522/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובע בתיק (אזורי י-ם)
פלוני
:1038192/4

נגד

הנתבעת בתיק (אזורי י-ם)
פלונית
:1038192/4

הודעה על הטלת קנס; תגובת הנתבעת מיום
9.6.2021; תגובת תובע מיום 20.6.2021; תגובת
היועץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום 21.6.2021;

בשם התובע בתיק (אזורי י-ם)
עו"ד יהושע שווירץ
:1038192/4

בשם הנתבעת בתיק (אזורי י-ם)
טו"ר עדי יעקב
:1038192/4

בשם היועץ המשפטי לשיפוט
עו"ד שירה בן אלי
הרבני:

החלטה

1. מזכירות בית הדין הרבני האזורי בירושלים (להלן: בית הדין) הביאה לידיעתי את החלטת בית הדין מיום 20.5.2021, במסגרתה הושת על הנתבעת בתיק 1038192/4 (להלן: ההליך) קנס בגובה 500 ש"ח מכוח סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות), וזאת בשל אי-קיום החלטת בית הדין בעניין חלוקת זמני שהות של בתם המשותפת.
2. מהחומר שהובא לעיוני עולה כי הצדדים נישאו בשנת 1999 ולהם ארבעה ילדים משותפים. הצדדים התגרשו בשנת 2015 ומאז היו תקופות של נתק בין התובע לבין אחת מילדיהם, קטינה כבת 7 (להלן: הקטינה). בהחלטת בית הדין מיום 19.12.2020 נקבעו זמני שהות קבועים בין התובע והקטינה, אך אלו לא קוימו במלואם ובשלב מסוים הגיש התובע בקשה לחייב את הנתבעת בקנס לפי פקודת בזיון בית משפט. בהחלטה מיום 14.2.2021 קבע בית הדין כי אם ביקורי הקטינה אצל התובע לא יתקיימו כמתחייב על פי החלטות בית הדין, "יהיה מקום להפעיל כנגד [הנתבעת] את הפקודה לביזיון בית הדין, באמצעות קנס בסך 250 שקל בגין כל ביקור שלא יתקיים [...]". חרף זאת, הקטינה לא הגיעה למספר ביקורים אצל התובע וביום 20.5.2021, לאחר שהתקיים דיון בנוכחות הצדדים ולאחר שהנתבעת הודתה באי-קיום חלק מהביקורים שלגביהם טען התובע, ניתנה ההחלטה נושא ההליך שלפני – אשר מטילה על הנתבעת קנס לטובת אוצר המדינה בסך 500 ש"ח בגין שני ביקורים שלא התקיימו. בהחלטתו ציין בית הדין כי "בשלב זה הקנס מצומצם ונקבע על הפרת החלטה ביחס לשני ביקורים בלבד במגמה שיהיה די בכך להחזיר את הסדר הביקורים למתווה המתחייב בהחלטות בית הדין".
3. בהתאם להחלטתי מיום 23.5.2021 הגישו הצדדים, כמו גם היועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ), את התייחסותם לעניין הקנס שהושת על הנתבעת.
4. הנתבעת סבורה כי יש לבטל את הקנס. לטענתה, חלוקת זמני שהות אינה מתקיימת בשל סירובה של הקטינה, שאינה חפצה ללכת לבית התובע; ובאשר לאירועים שבגינם חויבה בקנס ציינה הנתבעת כי הקטינה פעלה "ללא ידיעת[ה]". הנתבעת טוענת כי פנתה מספר פעמים לבית הדין בבקשה למנות גורם מקצועי מטעמו אשר יסייע בעניין חלוקת זמני שהות, אך בית הדין לא נענה לבקשתה. התובע, מצדו, טוען כי יש להותיר את החלטת בית הדין על כנה, ואף "לשנות את חיוב הקנס לסכום משמעותי לכל הפרה על מנת כי מטרת החוק והפקודה תישם את מהותה".
5. היועץ סבור כי אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין להטיל קנס על הנתבעת. לעמדתו, הטלת הקנס מוצדקת נוכח העובדה שהנתבעת לא קיימה החלטות קודמות של בית הדין, ובהיעדר אמצעים אחרים שיש בהם כדי להביאה לקיים את ההחלטות. עוד נטען כי סכום הקנס סביר ומידתי בנסיבות העניין, בשים לב לחומרת ההפרה והשלכותיה על הקשר בין התובע לבתו, וכי הקנס נועד להבטיח את קיום החלטות בית הדין בעתיד.
6. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים והיועץ, לא ראיתי לנכון לעשות שימוש בסמכותי לבטל את הקנס או לשנותו לקולה כאמור בסעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות. סמכותו של בית הדין הרבני להטיל סנקציה בדמות קנס מכוח פקודת בזיון בית משפט מעוגנת בסעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות וכפי שכבר נפסק, סמכות זו נועדה למנוע הפרות עתידיות של ההחלטה השיפוטית הנדונה (בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (5.12.2018)); בש"פ 2975/19 פלוני נ' קבהא, פסקה 3 (22.5.2019)). עוד נפסק כי יש להטיל סנקציות אלה רק מקום שבו לא ניתן להביא לקיום הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות, ורק ככל שהטלת הסנקציה עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי (בש"פ 1944/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (22.4.2021)).

7. כעולה מהחלטת בית הדין ומעמדת היועץ, הקנס הוטל על הנתבעת לאחר שניתנו לה מספר הזדמנויות לקיים את החלטות בית הדין בענייני זמני השהות של הקטינה אצל התובע - אך ללא הועיל. לא נעלמו מעיני טענות הנתבעת כי היא לא ידעה שהקטינה נמנעה מלהגיע לביקורים וכי היא זקוקה לגורם מקצועי שיסייע בקיום חלוקת זמני השהות- אך מקובלת עליי טענת היועץ כי נסיבות אלו אינן מהוות הצדקה מספקת לאי-קיום הביקורים, בפרט נוכח גילה הצעיר של הקטינה. לפיכך, ובשים לב לגובה הקנס שהוטל - 500 ש"ח כסכום חד-פעמי בגין שני מפגשים שבוטלו -מקובלת עליי עמדת היועץ לפיה הקנס הוטל כדין, כי הוא נועד לכופף על הנתבעת לקיים את חלוקת זמני השהות, וכי הוא מידתי וסביר בנסיבות העניין (ראו: בש"פ 3073/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 6 (9.6.2021); בש"פ 8741/20 פלונית נ' פלוני, פסקה 3 (13.1.2021)).

8. אשר על כן, החלטת בית הדין מיום 20.5.2021 תעמוד בעינה.

ניתנה היום, כ"ה בתמוז התשפ"א (5.7.2021).

ה נ ש י א ה